

בעניינען פֿערדו רעכענט פֿערנער אויף דען אים־
שטאנר אין קארעא. דער כינא שטארק בעשאפטנס
עבענזא אויף דאס אינטערשטע צוונג דער אפאנעווי,
וועלכע דרייט דאס געלענענדיגס ענדיגשע וועג
דען, אים זיך פֿיר דאס פֿיעלען דעמטהונגען, וועל־
כע זיא זיך פֿאן איהרען ערשפֿינדען, דען כינעווען
נעפאללען לאסען מיטשען גענעטהאוינג צו פֿער־
שאפטען.

אינעם געמאיינען דעפֿעשע דעם גענעראלס
כרייע דאן לי איםל, בעפֿעהלשאפט דער פֿראנץ
צאווישען טרופען אין טאָניקען, עפלדעס דער
פֿראנצאזישען רעגירונג אין פֿארזו אפֿלענדעס: אס
28. דיעוועס ערפֿאכטען אינוועיע טרופען אינען
נעמענדיגען זייע גענען געזעשע פֿראמען וועג
רייכער, דא אינוועיע לאנגע בעאנוהאפטען. דער
פֿריינד פֿערל אר 300 סטערלינג אונד
קאנאנען. ווי דאס האט מען קיי־
נען פֿערל אר 300 סטערלינג דער גענערהייטסשטאנד
אונד דער גייסט דער טרופען אים אין פֿארציג
ליכער.

דא לאנג דער פֿראנצאזישען אין כינא אים
אלוא דאך ניכט זא פֿערצווייפלעלט, וויא עס דא
גענאלאנער וויסען וואָללען אונד וויא זיא עס —
נערן האבען מאכטען.

וואס דא לאנג אויף דער אינוועל קאָדעא
בעטרויפט, זא דיעשע דאס בלוטשענדיגען צווישען
כינעווען, אפאניען אונד איינבעיאַנען אינאיינער
כראכען פֿארטו, אין פֿארזו ווירדע מאן עס גערן זע
הען וועגן דאס סלאווא, דעסעסן אואטשיטעס
הייך אן קארעא גינעטס, דא אס האל באיי־
זעל אן קארעא פֿירען ווי דער, אין פֿיע
טערשטיג טהיט מאן, אים אס מאן הערדיג ניכט
אינגעווען וואָללען, אים גורנדע אבער וואָללען זיך
דא נעטוויססען, דא עס גינעט אים בער כע־
רייט זינע, נור אין וועגן מיטשען לאסען.

מיטשענדיגע דענטי שיל פֿערדו האט אים
הינעס יעטעט נאך הייסען פֿארלאטענדישען
קאָמפֿען, ווירדע פֿרייע האנד געוואַנען, דאס
פֿארלאטענע, וועלכעס געשטענען געוואַנען יאר־
דע האט זינער רעגירונג אין נלאנענדיגע פֿער־
טרויענדיגטוים הונטעראכטען, אנדעס עס איהר
אינען קרעדיט פֿאן סטוינענד טייל אר
נען פֿראנצאזישען פֿאן סטוינענדיגען, אים אבערדי־
געטענדיגען שטימטען 351 אונד 127 גענען
אים סענאט אבער שטימטען 192 סענאט־זייען פֿיר
אונד נור 8 גענען דא בעיילינגען.

פֿערשידענע ניוואַהייטען.

* (פֿראנצאזישע פֿולסקו) פֿיערע געס־
טען זיינע 70 טען געבורטסטאג אונד צויליך דאס
60 יאָרהיגע ויביליאם זינער שריפטשטעללעריי־
כאחן, דאך ניו, ניכט פֿראנצאזישען, אונדערין אונד
נארן פֿיערע זיענען פֿירדעמאל אילע בעסטענען
אונד ערלערען זאנען דיעוועס לאנדעס פֿיערעטען
איהן, דען וואָרלד פֿראנצאזישען געהאט אין
דא אללע־פֿארדערטע זייע דער אללע־כעס־
טען אונד אללע־ערלערטע אים פֿארזיכער, אים
געלעהרטע אונד אים שריפטשטעללע האטע ער
הייך אין הארבעס איהרע הערעט צוויא איהרע
לע פֿאר איינע, פֿיר וועלכע ער העלדענע האט
געקאמפֿען אונד געלשטען האט דאס פֿאטעריאל
אונד ער ליבערהאטען, זיענען בידען האט ער
זינע נאנען קראפט געוויינט אונד בידען דאס פֿא־
טעריאל אונד דער ליבערהאטעס פֿעריאנעק
איהם אן פֿיעל וויא נור ווער, ווער ווענען פֿא־
טראַטען, וואס דא הויפטשטארק אין הערפֿאר־
גענדען מאנען האט, בעפֿאנד זיך געסטען אר־
לעס אים פֿאטאזאלע דער אפֿאדעטיע, דא
האכטען שטימטע דער פֿאליטיק, דער וויס־
טענשאפט אונד דער קונסט, ווארען דא פֿאן
זיינע דער רעגירונג פֿאנרען זיך דער מיטשער־
פֿראווענע, דער קונסטמיטשער, דער וויסטיג־
מיטשער אונד דער הייסטאנדיגען איהן,
צויערט אינעווענענע דען ויביליא דא פֿער־
טענער דער פֿערשידענע וויסענשאפטליכען
קארפֿעראטען, זאדאן בעריכטע איהן פֿארזייען
יאקא אין איינער פֿאן גיס אונד געמישט איבער־
שפּורדערען דערע פֿיר וועלכע פֿילסקו אין איה
נעך געבניט שאנען דערע דאכטען, אים זיך פֿא־
טעך דא נלאנענדיגע געוועלשאפט אים גראנדא־
טען איהרע, דאס אים טרויעשטע פֿאס קראפֿטיג־
זען דוראף פֿאנענדעס טעלעגראם, צום הייסען
טאנע מינע אינגאטען גלייבדיגע, זאנען דא נאך
לאנגע אין איינעוואכטער קראפט צום וואָללע
אונד צויערע דער וויסענשאפט ערהאלטען בליי־
בען, פֿעלדעס רייכער ווי דאס פֿיר דא שטחלי־
וויסענדיגע ווענענדיגען זייע וועלכע פֿילסקו איינעס
פֿאר נאָסעס איינרוק צוואַהרעט האט. האטע
ביא דיעווע פֿיערהארהיך ניכט פֿעהלען דורשען.

* (איבערשויעמאנג) אים סאט־
מאדער קאמיטאט שטיגען דא פֿרוסען האט ער־
שרעקליכע ווינע, דער קראסאפֿלוס האט שאן
ביז היינט מערהערע ארטישטען איבערשיינעמט,
אונד דאסוועלכע לאסט זיך יעדען טאג איך פֿאס
סאמאפֿלוס ערוואַטען, דא ענטוועשטע בעפֿאל־
קערינג, דא ערסט פֿאר קורצעס איינע איבערשיינע

מינע צו איבערשטענען האטע, וואנדע זיך אן
דא רעגירונג מיט דער ביטטע, זא מאנע דא
אייערע אבער דאס געפֿארהעטע געביטע אבער־
געמען.

* (דער שטורם אין יאפאן) האט
ווייט גראטע ערשטאיינען איבערשטע, אים
אפאנעס בעריכטע וואירע אס מיטשען האבען
דא א דער וועסט־זייטע דעם געזעסע ליגענדיקען
ארטישטען געליטען, אין דער שטאדט קוראשקו
אלליין זינע 500 הילדער צערשטארט
וואָרדען צווישען דער דערען וואָר־
נען 1800 מענשען איהרען טאָד
פֿאנרען, עס איז איינע מערקווירדיגע נאטור־
עשיינינג, דאס דער פֿירטבאָרע שטורם איבער־
יאפאן אין דערזעלבען שטודע דאהינעפֿיר, אין וועל־
כער אין שיעקלדיגע ערדבעבען שפאניען רעזיט־
טען מאכטע אונד רעגירענדיגע פֿרויעס טאנען
אנדערשטע, נאמליך אס 26 טען דיעוועס אבערס
איהר.

* (איבער דאס ערדבעבען אין
שפאניע) זיענען ביז היינט פֿאליגעדע טעלי־
גראפֿישע בעריכטע פֿאר: זאפֿעל ביוהער כע־
קאנטע וואירע האבען אין פֿאליגע דעם ערדבעבעס
300 מענשען איהר לעבען איינגעבס, פֿיעלע קנסט־
הענמאלער אים דעם געשעללעכע, גראטע
קריכען אונד אפֿענטליכע געבידע זינע געטויערע
ענטישארט זיער שטארק בעשאַינט, דא שטאט
אלבאמא, וועלכע 8000 איינוואנער האטע, אים
אן איינען אראנעוואַרען פֿערוואנדעלט, שטארק
האט איהר דא שטאט געלדען געליטען וויאנט
דער זיטען יודישער געזערהאמקייט אונד דיכט־
קונסט פֿאס 20,000 זידען, אין גראנאדא וויאנט
עבענמאלס איינע הייסעוועללע יודישער וויסענע־
שאפט אים דא קריכען אין יעדען פֿעריאנעק
דער קאטהאלישע אונד דעסען געמאליען איהר־
בעללע רוחען אראנעוועלכע קאנסיסאדא, וועלכעס
דא אייסרעיינגע דער זידען בעריכטענעלדיגע
איינע שטאט צו שטאט, דא היינט קריכען וואָ איינעס
דאס שאנסטע יודישע נאטענעווען דער ערדע, —
נאכפֿארלד איינעלאנגטע דעפֿעשען מעלדען, דעם
דעם ערדבעבען טערה אים 1000 מענ־
זיען צו אס פֿער געפֿאללען.

* (דא גראסע דענקוויילע
דער וועל אים פֿאר איינען טאנען אין וואָ
שינטאן, דער ערווענענדיגסטע דער אמעריקאני־
שען רעגירונג פֿערשט געוואַרען דא וואירדע צום
אנדערקען דער בעפֿריי אונד אמעריקאני־
קאס פֿאן דער אבערהעישטע דער ענג־
לאנדער ערריכטעט אונד ווירד זייע 28 יאָרען

פֿאליעטאן.

דא אפֿער דער קאבאלא.

הויפט־זיער דאסאן אים דעם 17 טען יאָרהונדערט.
(87 טען פֿאָרשענענג).

זיא אויך ביו דער מעססיאם, אונד ביו עס ערסט
הייך מיראם געוואַרען; זיא אים דא קראנע דער פֿאל־
לענדונג, דא וואָנט מינעס הויפטע פֿעהלע; זיא האט
זיך צום גליקליכסטען הערען געמאכט אונד דאס זעליגע
טע העינן אויף ערדען מוס דאס דעם מעססיאם ווין, מינעס
אבער איבערוואלעט פֿאן אונאויסשערעכליכער וואַנען, ווא
דא הייליגע סעפֿיראפֿע פֿאס ליכטע איבערוואלען.

אונד דאס נאנען ערענע פֿעהלל זינער מעססיאם.
מאכט קאס איבער אונד ער זיעט אים, שפּאלין אונד
ועלען: זיא ווילל אויך היך אויך ערעהבען פֿאר אללער
וועלש אונד היינענעלען מינע ווירד, גראס אונד הער־
ליך אים מינע ווארהאפטע קאנינג, וואס דא וועלש
נאָסעס אונד רענענעס פֿאס ליכטע איבערוואלען.
פֿיסען אויסברייטען, וויא דען בלוטענעספֿיך דע ווענע
דאס פֿאנען אונד דאס אבערנלאנד וואָללען העראטשען,
אונד דאס קניע פֿאר דיר בינען, דיר איהר פֿאטען צווינגען
אונד זיינע קלאווען וואס דא קאנינג פֿאן סאבא געצייטע;
אלס זיא פֿאר סאלאפֿאט פֿראט, וואס עסענע געשטיקט, אלס
דער פֿערוועקאנע דען סעפֿטער איהר צווינגט, דאס וואָלל
דיך שטיקען אונד צויערען אונד זיינע שטאנען נלאנענער
אומוואללען, אן אראנעווען ווייב דעם מעססיאם אבער
הערוועקלען, אלס אראנעווען דעם אונד ענטשען צו

עציינען פֿעראנען, פֿראכטענעס אים דער איינעם אונד
אָקצווענט (אבערנלאנד) דיר רענענע שפּענען קאנינג
פֿערימא מינע זעלע דיר רעווענענען; דען קאָסבארען
שמוק דעם ליעדעס, דען דאס ליעד אים דאך נאך פֿיע־
קענדער אים קראנע אונד שפּאנען, אלס פֿעלדע אונד
דאמאטען, אלס פֿרוסד אונד הערטיקליך, דאס ליעד אים
דא פֿעקעלדע וואַנענדיגען אללע שאַטע, אונד מיט
דעם ליעדעס קראנע ווילל אויך דיר שטיקען, דא קאָסען
אללע שפּענענען אונד וואַנען מינעס דאוינס, דיר צו ציע־
רען אין רושענדיקע טאנען.

אונד מיט בעייטשענען גייפֿע ער נאך דער היך פֿער־
נאָלדעשעקארטע, דא נעכען אים אן דער וואנד לעהנטע.
— דא פֿראט אבער רונען שטענען הערין אונד מיר־
יאמס בליקע פֿאָנען אָלל צארשליכקייט, נאך דעם שאַנען
זיינענען.
הערד, רעדעט דיעווער מיט ליינער פֿאסט צושטענע־
דער שטימט, הרויסען שטענען דעם פֿיר אַלער וועלשאַפֿער
מאן מיט צוויי בענליישער, דער פֿיר צו שפּענען
ווינשט אויך ליינען עס אים ווערדע פֿאנעס, אָדער סא־
טעל, אָדער איינער דער איבריגען פֿראַפֿען; דען ניע
זא מין איינע אַלטיען אונד ווירדענען נייט, ווין
שנעוועוויסען באַרש ווינט איהם, ווייט איבער דען גרעסעל
הינאם אונד אונד הייכע טריבאן, ווא איהן צו יעצנער
צייט קיין וועד אונד קיין שריקע מער פֿראַט, דעקט
זיין הויט, איין פֿרושפּאנעל, מיט נאָלדענען פֿינערען
פֿערציערע הענטע איבער זיינע שולפֿער.
סאכבאָהאי דאכטען אַללייך אן דען וואַנדערבארען
נייט, דער מיראס אין געוויסען עפֿאָנען אונד בערע־

בערס האבען וואָל אונד בעפֿאלל זיינעס געטען, פֿאן שאַ־
נען איינענען בעיינעס, דען ביטשענדיקע הערין צו פֿוהרען
הויסטען דאסאן אין דען רייכסטען קליידערן פֿראט
אן איינעם האָרען נאָלדענען שטאכען אין דאס געמאך כע־
גליישטע פֿאן צווייא פֿאקקעלש־אנער, דיערען פֿאקקעלן
אינען העללען גלאנג אין דען וואַנען זיינען פֿעריינעט־
טען סאכבאָהאי וואס דעם נייטע הערטיכסטע אָלל ענט־
נענען, מיראס אבער בעכטע פֿאר דעם שפּענען אויסדרוק
דיעוועס פֿערישטיגען אַלטישעס צוריק.
סאכבאָהאי, פֿאסט איבערציינט, מאָנעס וועלכט
שפּענע פֿאר איהם אונד וויא נעקטשען, איהם דאס איהר
געטליכע ווערן דער ערלאָונג, זא וויא דא אים אונד וויי־
זע אנצובעשענדיקע, וויא דאסוועלכע צו בענינגען אונד צו
פֿאָלבריינגען זיא, וואָרבינע דער נייטע מעססיאם נאך נאָנען
אים אַנקלאַנען וואס, שפּאליך זיך זיעט צוויינענען; — גע־
זענעט וויא זיין אייננאנג צו מיר, האָהער הער אונד מיט־
טעך, טאג פֿיר טאג האכע אויך דיר ווישער ערוואַשען;
דען אויך וואוסטע, דאס דא קאָסען ווירדעס אין
כאָט דעם האָרען צו באַשען נאָסעס אונד זיער פֿאטע מיר
אין רעכטע באַרען צו ציינען, דא עס האָרען ליכטענדיק
צויעלע פֿירטע.
"טאנען איהר דיר אונד אַלסער ווין" פֿערוועשעצע
הויסטען איבער ריענע ערוואַשען פֿעריאָפֿען, פֿא־
נעס דאס עפֿאָנענדיק ווין פֿיר דא ווארהייע, דאס איהר
דיר ברינגע אונד דאס מוסע עס ווין, ווענן דאס מיר וויר־
ליך ערוואַשען האטע.
"זאנע מיר נור, וואס האט דער הער בעפֿאללען
דאס אויך נון פֿאָלבריינגען ער האט דעם קיינען אונד ענ־

